
**2007. AASTA SUVE
SISSETURISM
(VABA AJA REISID)**

ELANIKKONNA UURINGU
ARUANNE

Tellija:

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse Turismiarenduskeskus

SISUKORD

UURINGU PÕHIJÄRELDUSED	3
UURINGU METOODIKA	4
REISINUTE JA REISIDE ARV	5
Vaba aja reisidel käinute arv	6
Miks ei käidud suvel sisereisidel?	7
Ühepäevased reisirid kultuuri- ja meelelahutusürituste külastamiseks	9
Ööbimisega vaba aja reisirid arv	10
Ööbimisega vaba aja reisirid jaotus kuude lõikes	11
Ööbimiste arv ja ööbimiskohad	12
Sisereisidel külastatud kohad	13
Viibimine linnades ja maakohtades	15
Laste osalus reisirid	17
Mitmepäevaste sisereisirid peamised eesmärgid	17
Peamised tegevused reisirid	20
Eelistused sisereisirid korraldamisel	22

UURINGU PÕHIJÄRELDUSED

- ✓ Vaba aja **reise** tegi 2007. aasta suvel 72% Eesti 15-74 aastastest elanikest (2006.a. suvel 65%). **Ööbimiseta** reise mõne kultuuri- või meelelahutusürituse külastamiseks tegi veidi üle poole Eesti elanikkonnast, täpsemalt 51% (2006.a. suvel 44%). **Ööbimisega** vaba aja reise teinute osatähtsus elanikkonnast on esmakordselt pärast kolme aastat kasvanud (2004., 2005. ja 2006.a. suvel tegi ööbimisega vaba aja reise Eestis 55% täiskasvanud elanikkonnast, 2007.a. 61%).
- ✓ Eelmise aastaga võrreldes on selle suve siseturism tervikuna olulisel määral kasvanud. Kasvas **ööbimiseta** kultuuri- või meelelahutusreisidel käinute osakaal ning keskmine reiseide arv ühe reisimas käinud inimese kohta (keskmiselt tegi kultuuriüritustele sõitnud Eesti elanik 2,3 sellist reisi suve jooksul). **Ööbimisega** vaba aja reisidel käinud inimeste osakaal elanikkonnast kasvas, kuid keskmine reiseide arv ühe reisimas käinud inimese kohta vähenes veidi – 3,14 reisilt 2006.a. suvel 3,07 reisini 2007.a. suvel.
- ✓ Peamine sisereiside arvu suurendav tegur on olnud elanike sissetulekute kasv. Samas hakkab siseturismi kasvu järjest enam piirama vaba aja vähesus.
- ✓ Endiselt reisivad eestlased rohkem kui mitte-eestlased, suurema sissetulekuga inimesed rohkem kui väiksema sissetulekuga inimesed, noored rohkem kui vanemad inimesed ning kõrgema haridusega inimesed rohkem kui madalama haridusega inimesed.
- ✓ Endiselt tehakse kõige sagedamini 1–2 ööbimisega reise **sugulaste või tuttavate külastamiseks**, kõige rohkem reisitakse juulis ja eelistatuimad **sihtkohad** on ikka Tallinn, Pärnu, Saaremaa ja Ida-Virumaa. Keskmine ööbimiste arv sisereisil oli 2,6 ööd ehk umbes sama mis eelmistel aastatel.
- ✓ Osavõtt erinevatest tegevustest sisereisidel on püsinud aastate kaupa enam-vähem stabiilne. Endiselt on ülekaalukalt kõige levinumaks tegevuseks Eesti-sisestel reisidel **sugulaste või tuttavate** külastamine (neid külastati 51 protsendil reisidest), teisel kohal on **rannamõnude** nautimine (35% kõikidest reisidest); järgnevad peaaegu võrdselt olulistena **looduslike vaatamisväärsustega** tutvumine (21%) ning **perekondlikud ja muud isikliku eluga seotud üritused** (20%).

UURINGU METOODIKA

Ajavahemikul 1. - 19. september 2007. a. viis sotsiaal- ja turu-uuringute firma Saar Poll läbi küsitluse, mille teemaks oli 2007. aasta suve siseturism. Tegu oli üleriigilise küsitlusega, kus suulise intervjuu vormis küsitleti 1201 inimest vanuses 15–74 aastat. Respondentide valikuks kasutati proportsionaalse juhuvalimi meetodit. Küsitluspunkte oli kokku 227.

Valimi iseloomustus sotsiaal-demograafiliste tunnuste alusel

Mudeli sotsiaal-demograafiliste tunnuste koostamisel on kasutatud rahvastikustatistika andmeid seisuga 01.01.2005 (välja arvatud haridustunnus ja rahvustunnus, mille kohta on andmed võetud Statistikaameti väljaandest “2000. aasta Rahva ja eluruumide loendus”). Mudeli ja saadud küsitlustulemi representatiivsuse võrdlemisel ilmnenud erisuste vähendamiseks kaaluti saadud tulemit alljärgnevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes.

	Mudel <i>Protsent</i>	Saadud küsitlustulem, %	Kaalutud küsitlustulem, %
ELUKOHT			
Linn	68,0	70,7	68,0
Maa	32,0	29,3	32,0
SUGU			
Mees	46,7	46,2	46,7
Naine	53,3	53,8	53,3
VANUS			
15-19	10,2	9,4	10,2
20-29	18,7	17,7	18,7
30-39	17,3	16,8	17,3
40-49	18,3	18,7	18,3
50-59	16,2	17,3	16,2
60-74	19,3	19,8	19,3
RAHVUS			
Eestlased	67,0	64,4	67,0
Mitte-eestlased	33,0	35,6	33,0
REGIOON			
Põhja	39,5	38,4	39,5
Lääne	11,9	12,3	11,9
Kesk	10,3	10,6	10,3
Kirde	13,2	14,1	13,2
Lõuna	25,1	24,6	25,1
HARIDUS			
Põhiharidus ja vähem	30,7	25,9	30,7
Keskharidus	54,4	55,5	54,4
Kõrgharidus	14,9	18,7	14,9

UURINGU PÕHITULEMUSTE ANALÜÜS

REISINUTE JA REISIDE ARV

Reisinute ja reiside arv, juuni-august 2002-2007.

		2002	2003	2004	2005	2006	2007
Elanikud, kes tegid vähemalt 3-tunniseid vaba aja reise*	% elanikkonnast	55%	53%	64%	66%	65%	72%
	Elanike arv tuhandetes	576	550	669	695	679	755
Elanikud, kes tegid ühepäevaseid reise kultuuri- või meelelahutusürituste külastamiseks **	% elanikkonnast	34,5%	35%	46%	51%	44%	51%
	Elanike arv tuhandetes	361	370	479	531	459	535
Ühepäevaste kultuuri- või meelelahutusürituste külastamiseks tehtud reise arv kokku Eestis kolmel suvekuul (tuhandetes)		1061	1039	1320	1593	1215	1742
Keskmine ühepäevaste kultuuri- või meelelahutus-ürituste külastamiseks tehtud reise arv ***		2,9	2,78	2,75	2,99	1,85	2,31
Elanikud, kes tegid ööbimisega vaba aja reise	% elanikkonnast	47%	46%	55%	55%	55%	61%
	Elanike arv tuhandetes	492	478	572	575	578	642
Ööbimisega vaba aja reise kokku Eestis kolmel suvekuul (tuhandetes)		1615	1497	1528	1780	1812	1973
Keskmine ööbimisega vaba aja reise arv seda liiki reisidel käinud inimese kohta		3,23	3,08	2,67	3,09	3,14	3,07

* tegid juunist augustini tööga mitteseotud vähemalt kolm tundi kestva Eesti-sisese reisi väljapoole maakonda, kus nad alaliselt elavad või töötavad.

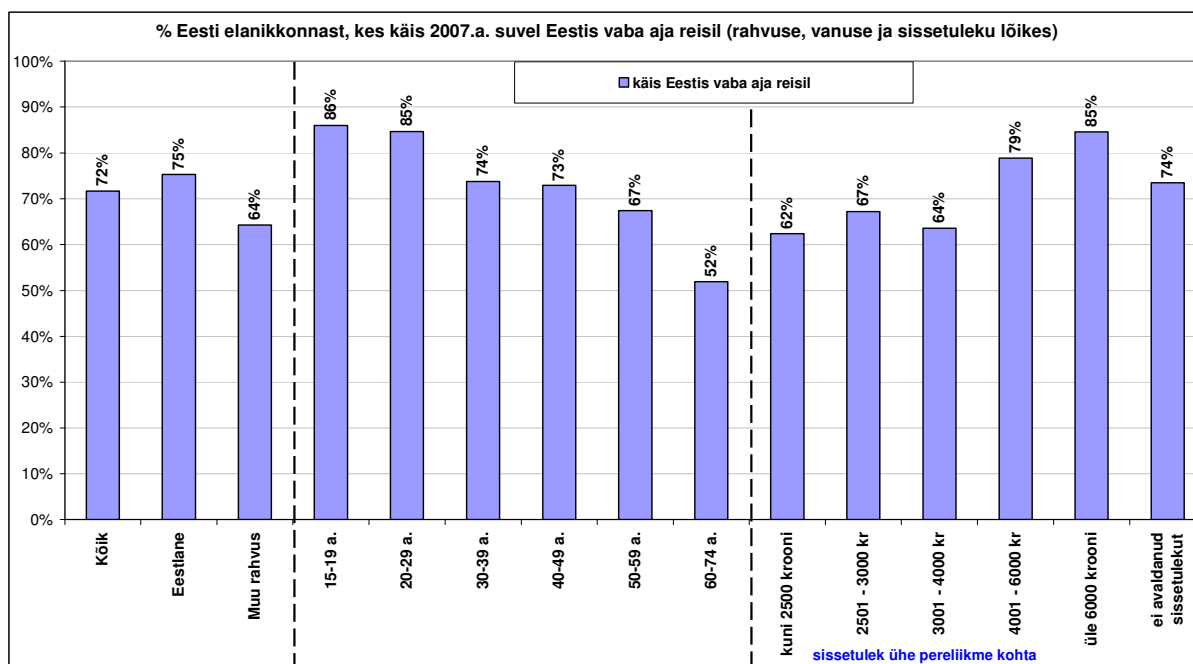
** tegid juunist augustini vähemalt ühe ilma ööbimiseta reisi kultuuri- või meelelahutusürituse külastamiseks väljapoole maakonda, kus nad alaliselt elavad või töötavad.

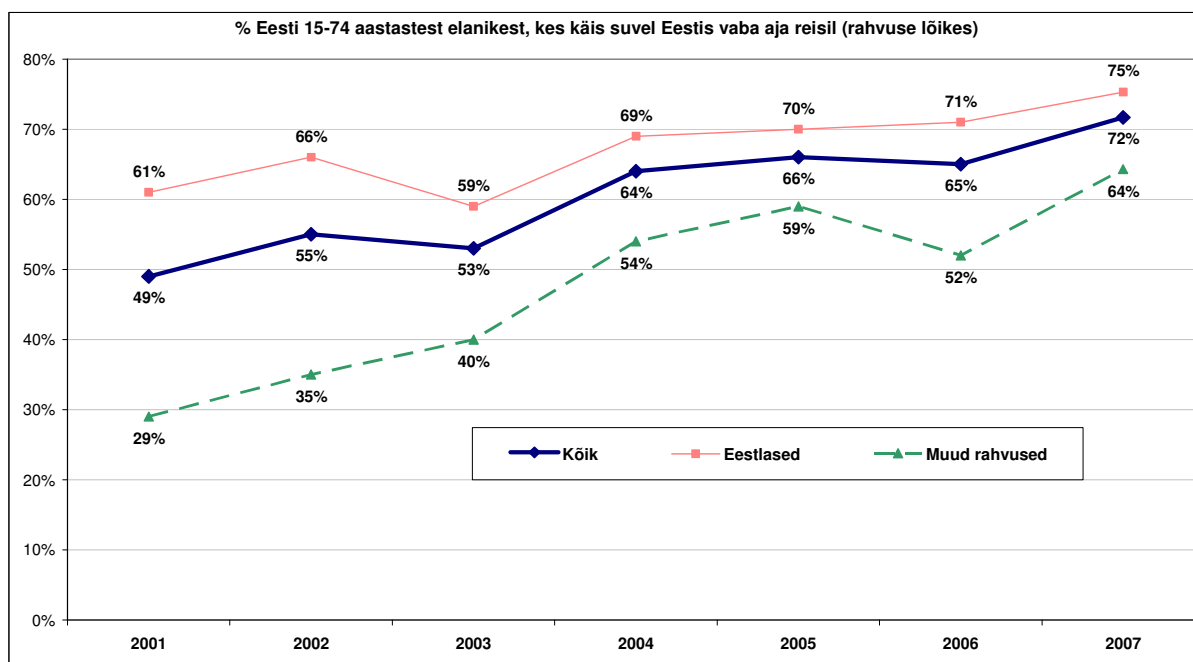
*** mitu reisi kultuuri- või meelelahutusürituse külastamiseks tegi üks sellistel reisidel käinud inimene keskmiselt.

Vaba aja reisidel käinute arv

2007. aasta suvel tegi vähemalt ühe vaba aja reisi Eestis 72% Eesti 15-74 aastastest elanikest, absoluutarvu ümberarvestatuna on see 755 640 inimest. 2006.a. suvel oli reisinuid 65% elanikkonnast. Eestlastest käis Eestis reisimas 75%, mitte-eestlasest 64%. Nii eestlaste kui ka mitte-eestlaste seas on reisijate arv eelmise aastaga võrreldes kasvanud (vastavalt +4% ja +12%).

Mehed ja naised tegid vaba aja reise peaaegu võrdselt. Vanusegruppide lõikes on aktiivseimad reisijad 15-29 aastased noored. Kõrgharidusega inimesed reisivad endiselt märkimisväärselt enam kui madalama haridusega inimesed ja suurema sissetulekuga inimesed rohkem kui väiksema sissetulekuga inimesed. Samas, võrreldes 2006. aastaga oli kõrgharidusega reisijate reisimisaktiivsus sama, kuid madalama haridusega inimeste reisimisaktiivsus kasvas 8%.

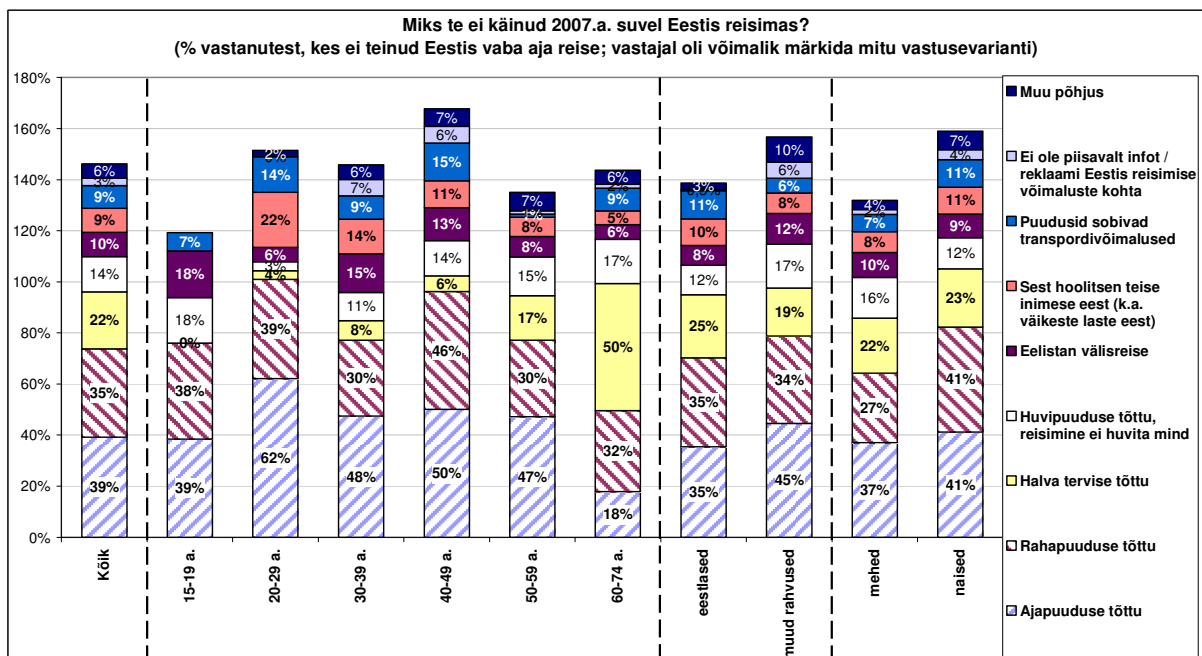
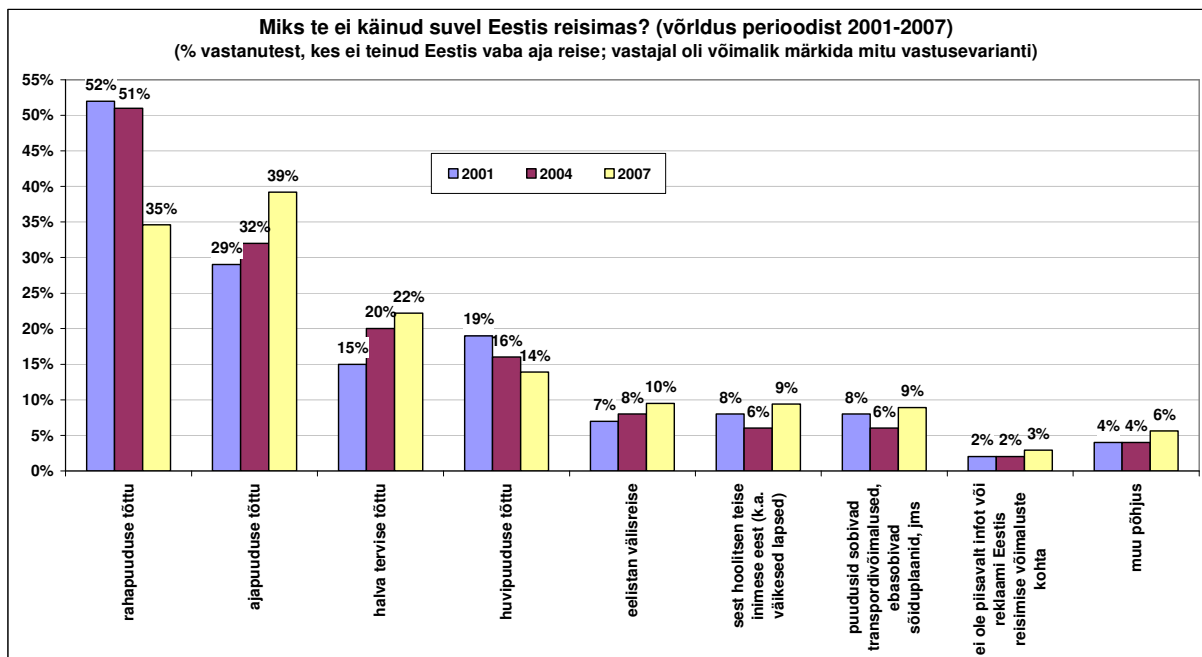

Miks ei käidud suvel sisereisidel?

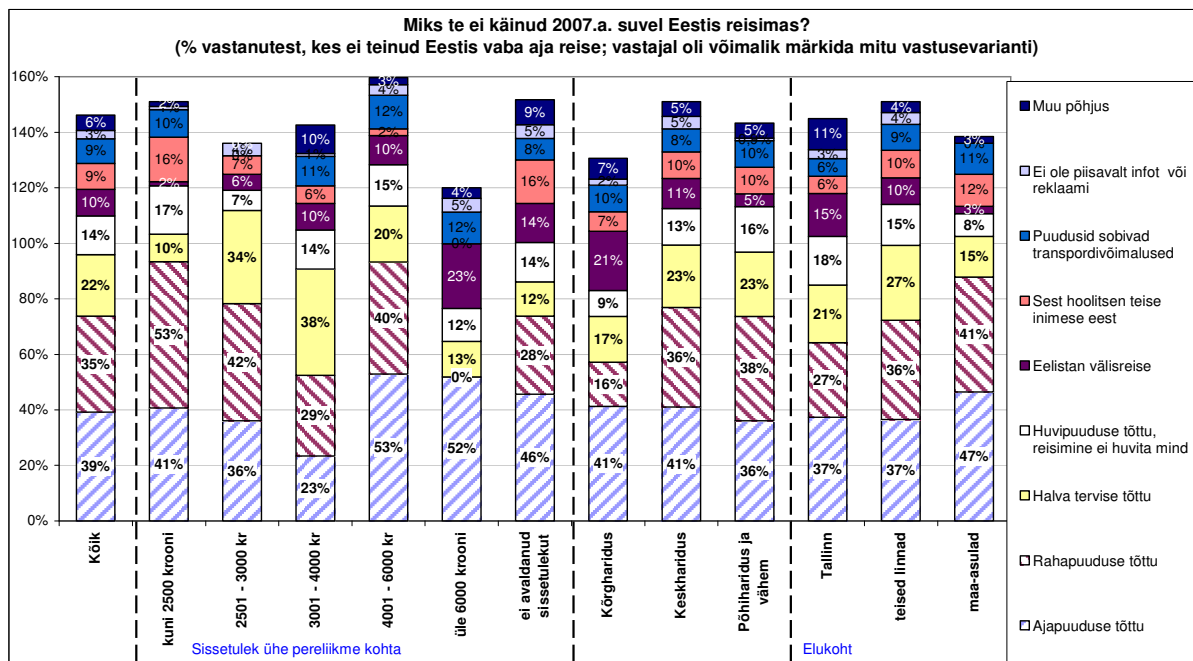
Neilt, kes ei käinud suvel Eestis reisimas, küsiti selle põhjusi. Inimesed märkisid reisile mitteminemise kahe peamise põhjusena ajapuudust (39%) ja rahapuudust (35%). Halb tervis esines kolmanda põhjusena (22%). Ajapuudus esines mitte-eestlastel põhjusena enam kui eestlastel, aga rahapuudus esines mõlemal rahvusgrupil võrdselt. Samas mitte-eestlased märkisid huvipuudust ja välisreiside eelistamist sisereisidele enam kui eestlased. Ajapuudust ja välisreiside eelistamist märkisid rohkem kõrgema sissetulekuga inimesed. Ajapuudust ja rahapuudust märkisid naised enam kui mehed. 20-29 aastased inimesed märkisid kõige enam ajapuudust ja 40-49 aastased rahapuudust. Kõrg- ja keskhariidusega inimesed märkisid ajapuudust enam kui põhiharidusega inimesed. Samas kõrghariidusega inimesed märkisid rahapuudust tunduvalt vähem kui kesk- ja põhiharidusega inimesed.

Sama küsimus oli uuringus ka 2001. ja 2004.aastal. Võrreldes eelmiste kordadega oli 2007.aastaks tunduvalt vähenenud nende inimeste arv, kes ei käinud Eestis reisimas rahapuuduse tõttu (51%-lt mittereisinutest 2004.aastal 35%-ni 2007.aastal). Samas oli eelmiste kordadega võrreldes kasvanud nende osatähtsus, kes ei käinud sisereisil ajapuuduse tõttu (32%-lt mittereisinutest 2004.aastal 39%-ni 2007.aastal). Seega on eelnevate küsitlustega võrreldes ajapuudus tõusnud kõige olulisemaks takistuseks sisereisidele. Arvesse

võttes, et vähenenud on nende inimeste osatähtsus elanikkonnast, kes sisereisidel ei käinud, ning et mittekäinute hulgas on ühtlasi oluliselt vähenenud nende osakaal, kes ei reisinud rahapuudusel, võib öelda, et elanike sisetulekute kasv on olnud peamine sisereiside arvu suurendav tegur paaril viimasel aastal. Samas hakkab siseturismi kasvu järjest enam piirama vaba aja vähesus.

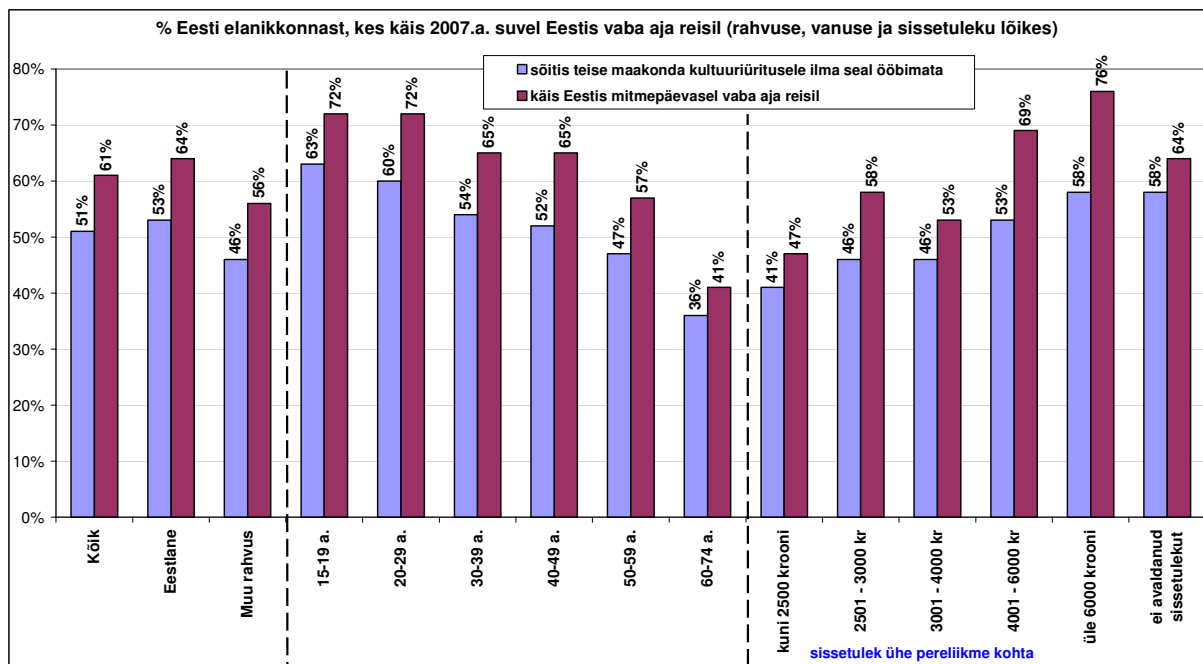

Ühepäevased reisirid kultuuri- ja meelelahutusürituste külastamiseks

2007. aasta suvel tegi vähemalt ühe ilma ööbimiseta reisi mõne kultuuri- või meelelahutusürituse külastamiseks 51% Eesti elanikest (2006.a. suvel 44%). Keskmiselt tegid nad 2,31 sellist reisi suve jooksul (2006.a. suvel tegi iga kultuuriüritustele sõitnud Eesti elanik 2,65 sellist ühepäevast reisi). Ühepäevaste kultuuri- või meelelahutusürituste külastamiseks tehtud reiside arv kokku oli käesoleval suvel 1 727 000 reisi, mis on ligi 512 000 reisi rohkem kui eelmisel aastal.

Ühepäevaseid kultuuri- või meelelahutusürituste külastusi tegi sellel suvel 53% eestlastest ja 46% mitte-eestlastest. Eestlaste seas kasvas sellistel reisidel käinute osakaal 4%, mitte-eestlaste seas oli kasv veelgi suurem – 13%.

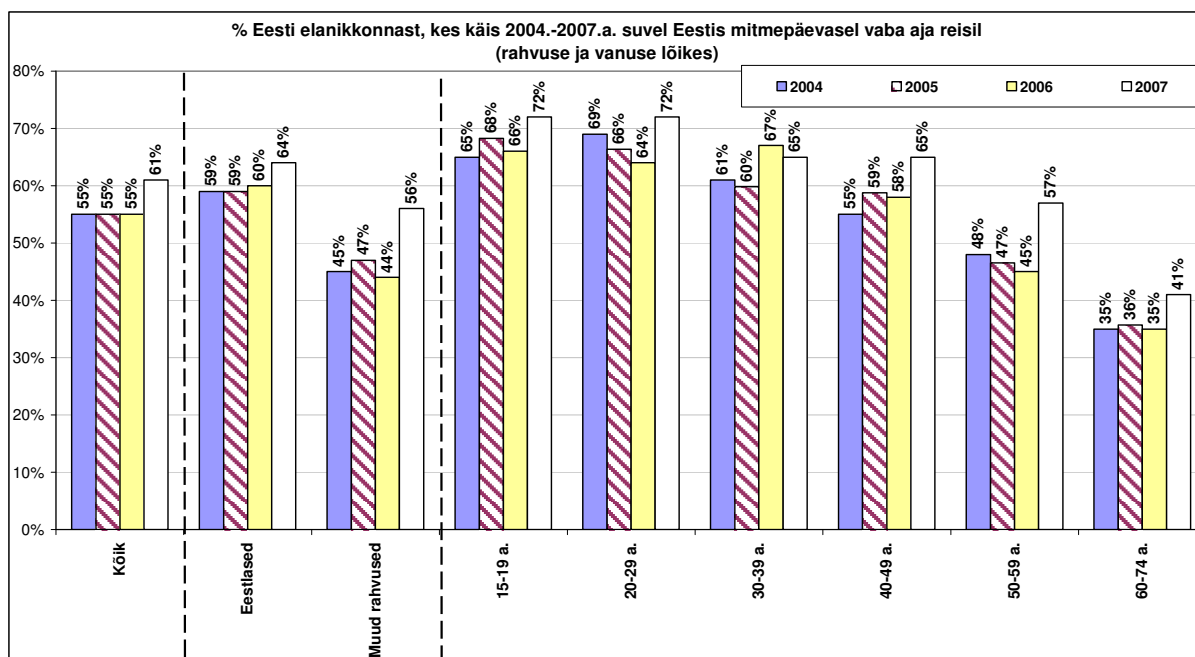
Mehed ja naised tegid ühepäevaseid reise kultuuri- või meelelahutusürituste külastamiseks 2007. aastal peaaegu võrdselt. Vanusegruppidest oli reisijaid kõige rohkem 15-29 aastaste inimeste seas (2006.a. sama). Kõrgema haridusega inimesed reisisid rohkem kui madalama haridusega inimesed (2006.a. sama). Sissetulekugruppide lõikes oli kõige rohkem reisijaid nagu eelnevatelgi aastatel kõige suurema sissetulekuga elanike grupis, erinevus võrreldes teiste gruppidega ei olnud aga väga suur. Reisimise sageduselt ületavad kõrgema sissetulekuga elanikud madalama sissetulekuga elanikke.

Ööbimisega vaba aja reisirid

2007. aasta suvel tegi vähemalt ühe tööga mitte-seotud ööbimisega reisi 61% Eesti 15-74 aastastest elanikest ehk kuus protsenti enam kui kolmel eelneval aastal, mil see näitaja oli stabiilselt 55%. Eelmise aastaga võrreldes on aga kahanenud keskmine ööbimisega vaba aja reiseide arv ühe sellistel reisidel käinud inimese kohta (2006. aastal tegi iga reisinu keskmiselt 3,14 mitmepäevast sisereisi, 2007. aastal 3,07 reisi). Reiseide koguarv on eelmise aastaga võrreldes kasvanud: **2007. aastal oli ööbimisega reise kokku 1 965 000, mis on ligi 153 000 enam kui eelmisel aastal.**

Keskmine reise arv ühe reisil käinud inimese kohta on eestlaste seas vähenenud, mitte-eestlaste seas aga kasvanud - eestlased tegid sel suvel keskmiselt 3,39 ja mitte-eestlased 2,33 ööbimisega reisi (vastavalt 3,52 ja 2,07 reisi eelmisel aastal).

Ööbimisega vaba aja reise tegid mehed ja naised ka sel aastal peaaegu võrdselt, mehed siiski veidi rohkem. Kõige aktiivsemad reisijad on 20-29 aastased – nende seas on kõige suurem reisijate osakaal ja ka keskmine reise arv (20-29 aastased inimesed, kes käisid ööbimisega sisereisil, tegid suvel kokku keskmiselt 3,74 ööbimisega sisereisi). Kui rääkida haridusgruppidest, siis kõrg-, kesk- ja põhiharidusega inimesed tegid sel aastal ööbimisega vaba aja reise võrdselt (2006.a. domineerisid kõrgharidusega inimesed). Endiselt on suurema sissetulekuga inimesed aktiivsemad reisijad kui keskmise või väiksema sissetulekuga inimesed.

Ööbimisega vaba aja reise jaotus kuude lõikes

% kõigist ööbimisega vaba aja reidest	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Juuni	26%	26%	27%	29%	28%	28%
Juuli	39%	39%	39%	38%	40%	39%
August	35%	35%	34%	33%	32%	33%

Reise ajaline dünaamika püsib aastate lõikes stabiilsena. Kõige rohkem tehakse ööbimisega vaba aja reise juulis, teisel kohal on august ja kõige vähem reistakse juunis.

ÖÖBIMISEGA SISEREISIDE ISELOOMUSTUS¹

Ööbimiste arv ja ööbimiskohad

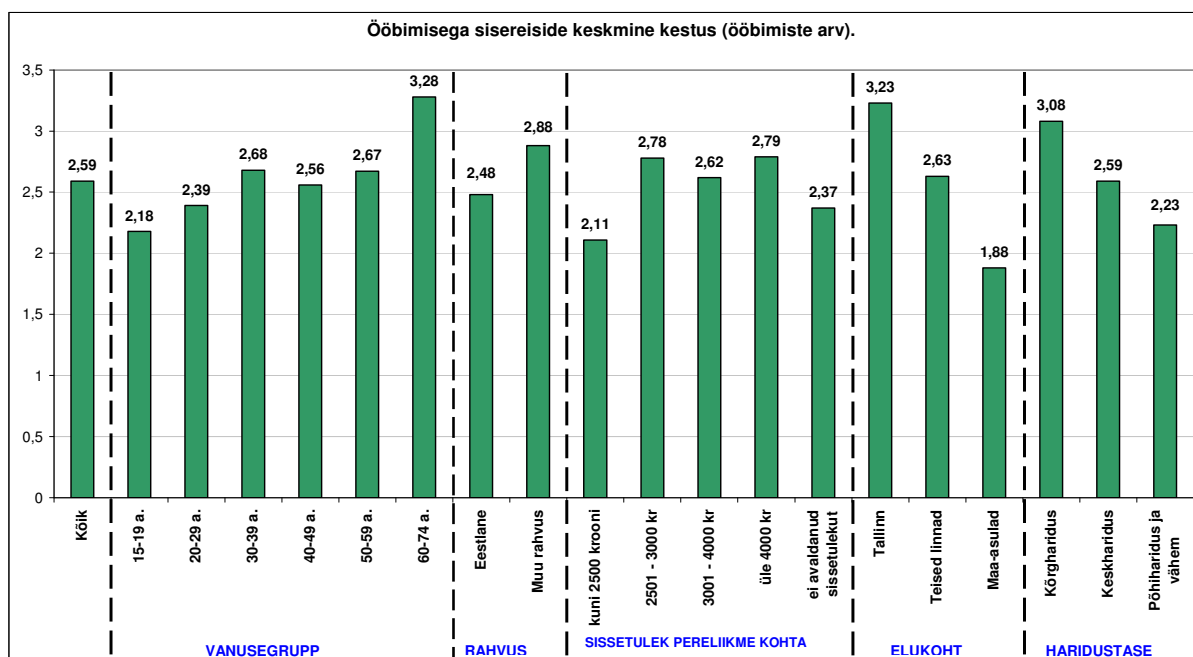
	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Keskmine ööbimiste arv ühel reisil	3,2	2,4	2,7	2,5	2,5	2,6
% ööbimisega reisidest, mille jooksul kasutati tasuliste majutuskohade teenuseid	11%	13,5%	22%	19%	20%	16%

Eelmise aastaga võrreldes olid sellesuvised reisid ajalises mõttes õige pisut pikemad (ööbimiste arv on veidi suurenenud). 2007. aasta suvel sisaldas 41% kõikidest ööbimisega reisidest ainult ühte ööbimist, 31% kahte ööbimist, 13% kolme ööbimist. Rohkem kui kolme ööbimisega reise oli 15% (mõnevõrra rohkem kui eelmisel aastal). Eelmise aastaga võrreldes on kahanenud tasulist ööbimist sisaldanud reiside osakaal. Tasulist ööbimist kasutanuid oli keskmisest rohkem 30-49 aastaste seas (21%).

Mitte-eestlaste reisid keskmiselt olid veidi pikemad kui eestlaste reisid ning mitte-eestlased kasutasid ühel reisil keskmiselt rohkem tasulise ööbimise võimalusi kui eestlased. Naistel olid veidi pikemad reisid kui meestel, samas, mehed ja naised kasutasid enam-vähem võrdselt tasulise ööbimise võimalust.

Ajaliselt kõige pikemaid reise teevad 60-74 aastased ja kõige lühemaid reise teevad 15-19 aastased inimesed. Kui ühe ööbimisega reise teevad enam väiksema sissetulekuga inimesed, siis 2-3 ööbimisega reise keskmise ja kõrgema sissetulekuga inimesed. Kõrgharidusega inimesed teevad kõige pikemaid reise, põhiharidusega inimesed kõige lühemaid reise. Haridusgruppide lõikes kasutati tasulise ööbimise võimalust võrdselt.

¹ Kui vastaja oli suve jooksul käinud rohkem kui kolmel mitmepäevasel sisereisil, küsiti andmeid viimase kolme reisi kohta.

Sisereisidel külastatud kohad

Õöbimisega reise sihtkohtade jaotus püsib aastate lõikes stabiilsena. Siin tuleb silmas pidada, et paljudel juhtudel ei näita siin esitatud külastatud kohtade loetelu tingimata eelistatavate sihtkohtade loetelu, kuna üle poole uuringus vaadeldud vaba aja reisidest olid seotud sugulaste või tuttavate külastamisega või isiklike tähtpäevade tähistamisega, mille puhul reisi sihtkoha määrab täielikult või osaliselt sugulaste või tuttavate elukoht (sõltuvalt sellest, kas nende külastamine oli reisi peamine eesmärk või üks eesmärkidest).

Esimesel kohal on kõikidel aastatel olnud Tallinn (mida külastati sel aastal 14 protsendil reisidest) ja teisel kohal Pärnu (10%). Neile järgnevad Saaremaa, Tartu ja Ida-Virumaa (kõiki külastati 9 protsendil reisidest). Võrreldes eelmiste aastatega külastati 2007.aastal veidi rohkem Võrumaad (seal käisid veidi rohkem nii eestlased kui ka muud rahvused). Ida-Virumaal käisid eestlased eelmise aastaga võrreldes veidi rohkem, muud rahvused aga veidi vähem. Seevastu Pärnus käisid eestlased eelmise aastaga võrreldes veidi vähem, muud rahvused aga veidi rohkem.

% mitmepäevastel sisereisidel käinud Eesti elanikest, kes külastasid nimetatud linna või maakonda (ühel reisiril võis vastaja käia mitmes linnas või maakonnas)

	2004	2005	2006	2007
Tallinn	17%	13%	16%	14%
Pärnu	12%	12%	13%	10%
Saaremaa	10%	9%	10%	9%
Ida-Virumaa	7%	9%	8%	9%
Tartu	8%	9%	7%	9%
Pärnumaa	8%	7%	9%	8%
Võrumaa	5%	5%	5%	8%
Haapsalu	6%	7%	7%	6%
Tartumaa	4%	7%	7%	6%
Lääne-Virumaa	5%	4%	7%	5%
Läänemaa	5%	5%	6%	5%
Põlvamaa	4%	4%	5%	5%
Valgamaa	3%	4%	3%	5%
Hiiumaa	4%	5%	5%	4%
Viljandimaa	5%	6%	4%	4%
Viljandi	4%	5%	4%	4%
Jõgevamaa	2%	4%	3%	4%
Järvamaa	2%	3%	2%	4%
Raplamaa	2%	2%	3%	3%
Harjumaa	4%	3%	2%	3%

% mitmepäevastel sisereisidel käinud eestlastest, kes külastasid nimetatud linna või maakonda (ühel reisiril võis vastaja käia mitmes linnas või maakonnas)

	2004	2005	2006	2007
Tallinn	16%	13%	15%	13%
Pärnu	11%	12%	15%	10%
Pärnumaa	8%	7%	8%	10%
Saaremaa	9%	10%	10%	9%
Tartu	9%	9%	7%	9%
Võrumaa	6%	6%	6%	9%
Tartumaa	5%	7%	8%	7%
Ida-Virumaa	4%	5%	5%	7%
Haapsalu	6%	7%	7%	6%
Põlvamaa	5%	5%	5%	6%
Läänemaa	6%	7%	7%	5%
Lääne-Virumaa	6%	4%	7%	5%
Hiiumaa	5%	5%	6%	5%
Valgamaa	3%	4%	4%	5%
Viljandi	5%	5%	4%	4%
Viljandimaa	7%	7%	4%	4%
Harjumaa	5%	4%	3%	4%
Jõgevamaa	3%	3%	3%	4%
Raplamaa	2%	2%	3%	4%
Järvamaa	3%	3%	2%	4%

% mitmepäevastel sisereisidel käinud muudest rahvustest Eesti elanikest, kes külastasid nimetatud linna või maakonda (ühel reisil võis vastaja käia mitmes linnas või maakonnas)

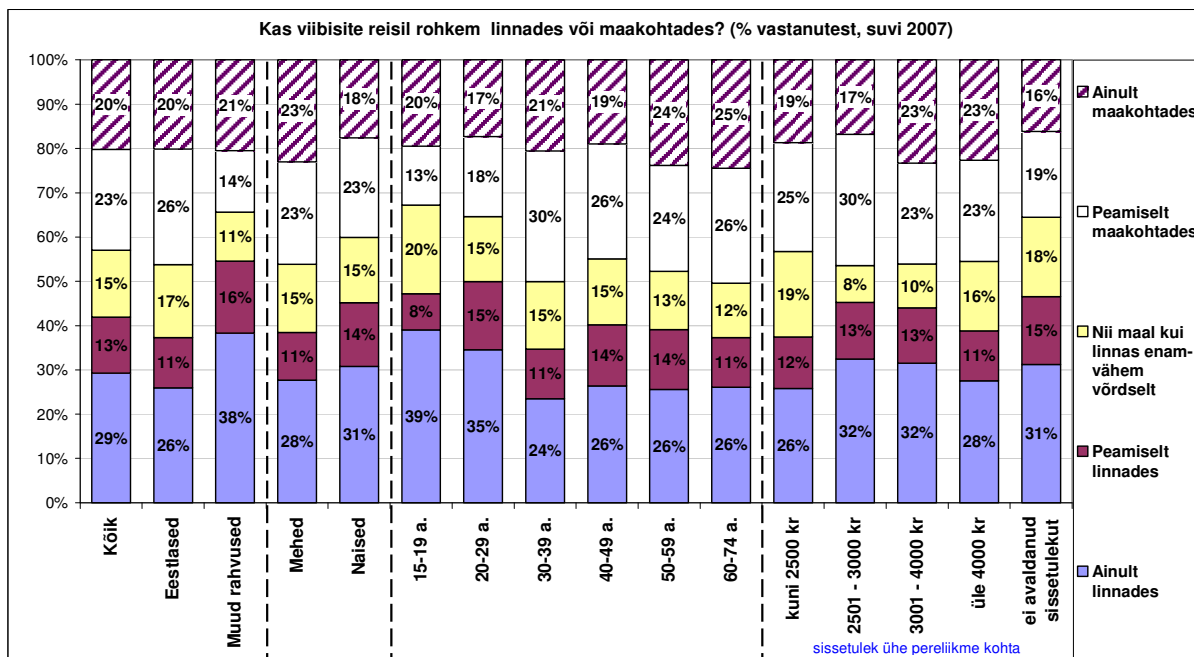
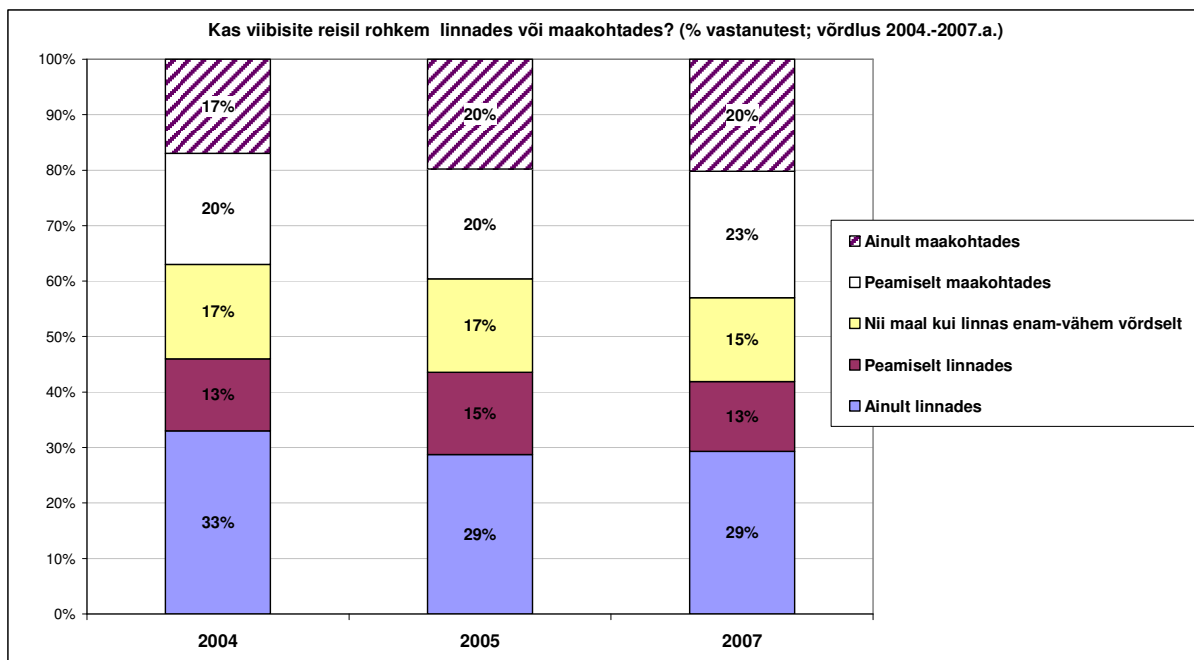
	2004	2005	2006	2007
Tallinn	18%	13%	17%	16%
Ida-Virumaa	17%	18%	17%	15%
Pärnu	18%	11%	9%	11%
Saaremaa	13%	8%	10%	10%
Tartu	7%	10%	8%	10%
Pärnumaa	8%	7%	9%	5%
Võrumaa	3%	2%	1%	5%
Haapsalu	6%	6%	5%	5%
Läänemaa	3%	2%	3%	5%
Lääne-Virumaa	4%	3%	8%	5%
Jõgevamaa	2%	5%	4%	5%
Tartumaa	4%	5%	4%	4%
Viljandi	2%	3%	2%	4%
Põlvamaa	1%	2%	2%	3%
Valgamaa	2%	3%	1%	3%
Järvamaa	0,4%	2%	1%	3%
Viljandimaa	2%	4%	3%	3%
Hiiumaa	1%	3%	2%	2%
Harjumaa	0,3%	0%	0,3%	2%
Raplamaa	1%	3%	4%	2%

Viibimine linnades ja maakohtades

Reisid jagunesid enam-vähem võrdselt linnade ja maakohtade vahel, samas sügavama valiku korral oli reise, mille jooksul külastati **ainult linna** enam kui reise, mille jooksul külastati **ainult maakohta** (vastavalt 29% vs 20%). Võrreldes 2004. ja 2005.aastaga, mil see küsimus ankeedis sisaldas, on nende osatähtsus, kes viibisid reisil ainult või peamiselt maakohtades, veidi kasvanud.

Nagu eelpool öeldud, määrab paljude sisereiside sihtkoha sugulaste või tuttavate elukoht, mitte tingimata otsene eelistus antud kohta külastada. Sellest tulenevalt ilmnevad selle küsimuse puhul kõige suuremad erinevused erinevate rahvuste sihtkohtades: mitte-estlased viibisid linnades oluliselt rohkem kui eestlased (vastavalt 55% ja 37%). Teiste sotsiaaldemograafiliste tunnuste lõikes olid erinevused väiksemad. Naised viibisid linnades veidi enam kui mehed. Nooremate inimeste (15-29 a.) seas oli mõnevõrra rohkem neid, kes viibisid

ainult linnades, vanemate inimeste (50-74 a.) seas aga oli mõnevõrra rohkem neid, kes viibisid ainult maal.

Laste osalus reisidel

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
% reisidest, millel vastaja reisis koos alla 15-aastaste lastega	39%	33%	34%	30%	30%	31%

Alla 15-aastaste laste osalus ööbimisega sisereisidel on jäänud võrreldes 2005. ja 2006. aastaga samaks, olles aga madalam kui mõned aastad varem. Eestlaste reisidest tehti 31% koos lastega (2006.a. sama) ja mitte-eestlaste reisidest tehti koos lastega 33% (2006.a. 29%).

Naised reisivad koos lastega endiselt mõnevõrra rohkem kui mehed. Endiselt reisivad koos lastega kõige rohkem 30-39 aastased inimesed. Kõrgharidusega inimesed reisivad koos lastega rohkem kui madalama haridusega inimesed.

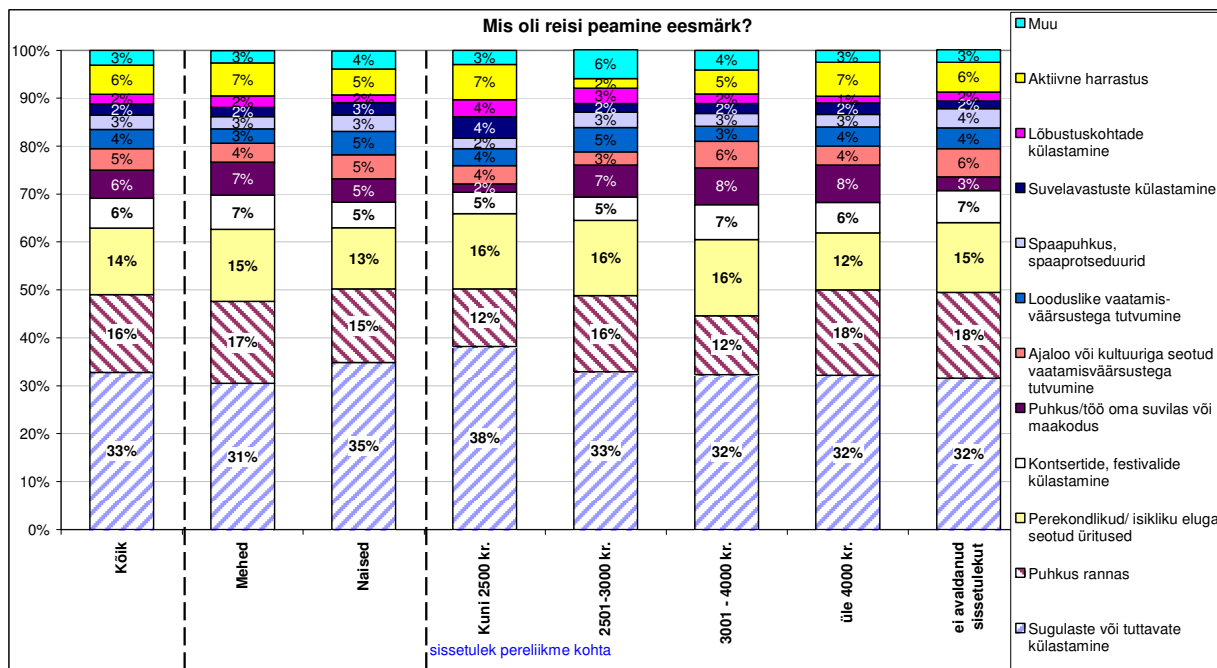
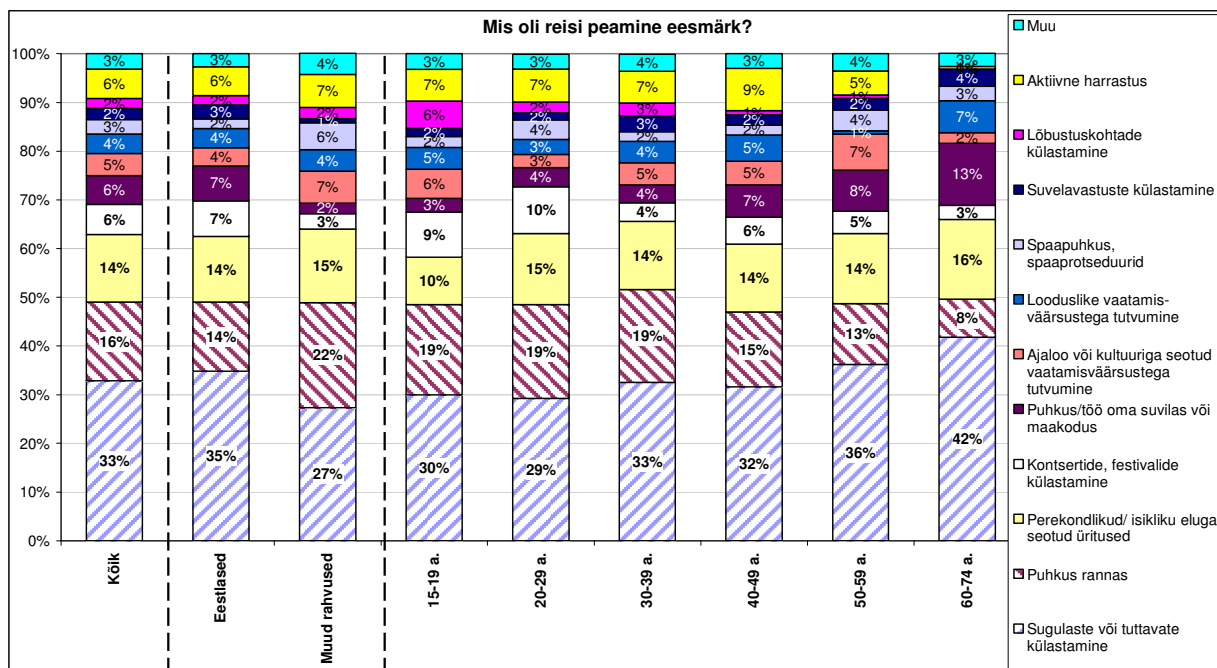
Mitmepäevaste sisereiside peamised eesmärgid

Vaba aja reiside peamiste põhjuste hulgas on esikohal sugulaste või tuttavate külastamine (33% reisidest), puhkus rannas (16%) või perekondlikud ja muud isikliku eluga seotud üritused – sünnipäevad, kokkutulekud jms. (14%). Sugulaste või tuttavate külastamine oli reiside kõige olulisem põhjus kõigil gruppidel erinevate vaadeldud sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes.

Sugulaste või tuttavate külastamise eesmärgil reisinuid oli eestlaste hulgas rohkem kui muude rahvuste hulgas (vastavalt 35% ja 27%). Eestlaste seas oli veidi rohkem ka neid, kes sõitsid puhkama/ tööle oma suvilasse/ maakoju või kes reisisid kontserdi/ festivali külastamise eesmärgil. Samas muude rahvuste seas oli eestlastega võrreldes rohkem neid, kelle eesmärgiks oli puhkus rannas. Vanemate vanusegruppide (eriti 60-74 a.) hulgas oli noorematega võrreldes rohkem neid, kes reisisid sugulaste või tuttavate külastamise või suvilas/ maakodus puhkamise/ töötamise eesmärgil.

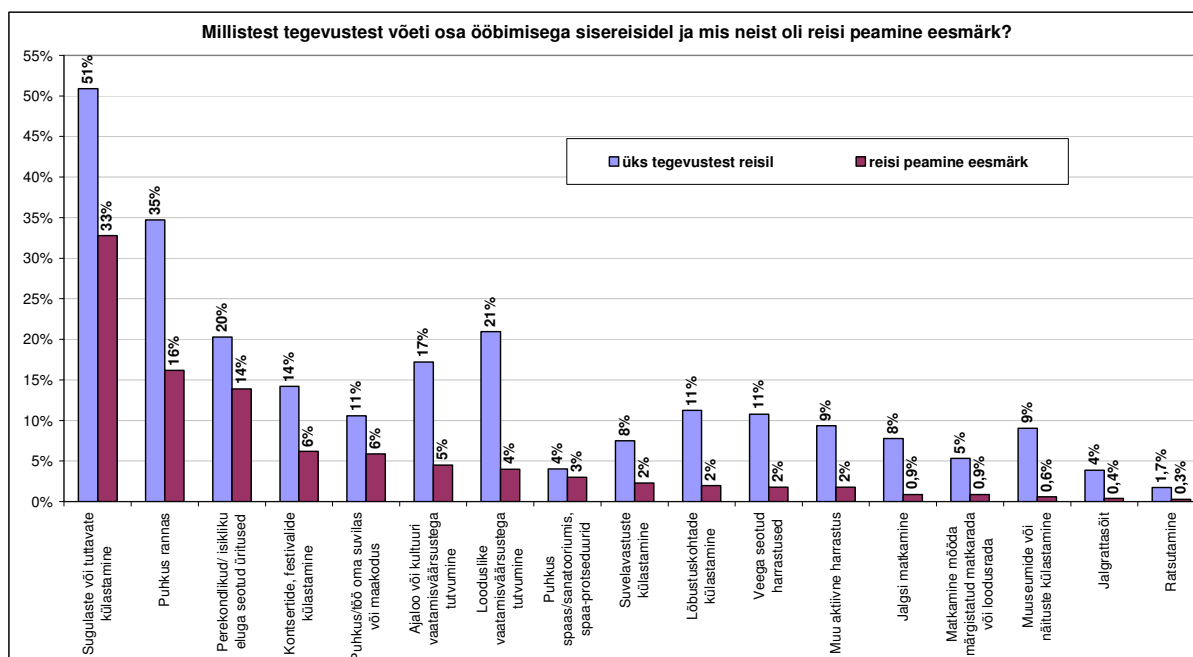
Naiste hulgas oli sugulaste või tuttavate külastajaid veidi enam kui meeste hulgas, kuid üldiselt olid meeste ja naiste reisieesmärgid suhteliselt sarnased. Väiksema sissetulekuga

(kuni 2500 krooni kuus pereliikme kohta teenivate) inimeste hulgas oli sugulaste või tuttavate külastajaid rohkem kui ülejäänud sissetulekugruppide hulgas, kuid muude reisieesmärkide osas ei olnud ka sissetulekugruppide lõikes suuri erinevusi. Tallinna elanike hulgas oli teiste piirkondade elanikega võrreldes vähem neid, kes reisisid sugulaste või tuttavate külastamiseks, samas aga oli tallinlaste seas rohkem neid, kes reisisid suvilas/ maakodus puhkamise/ töötamise eesmärgil.

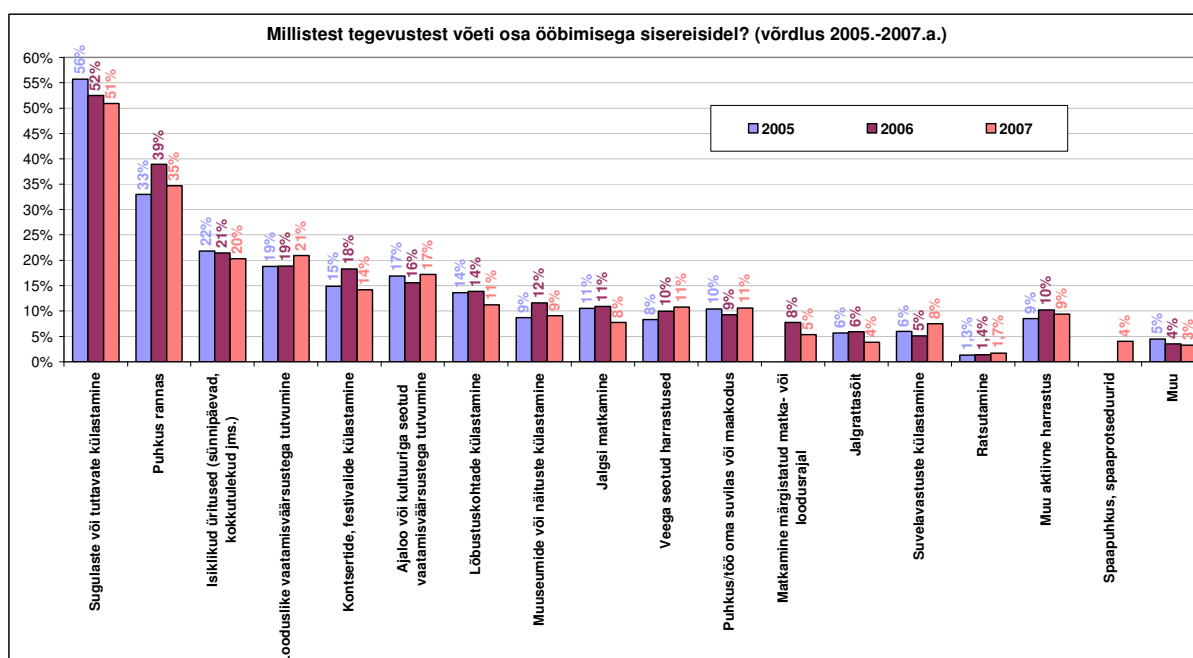
Võrreldes reisi peamist eesmärki tegevustega, millest reisi jooksul osa võeti, ilmneb, et keskmiselt kombineeritakse sisereisidel 2-3 peamist tegevust – sugulaste või tuttavate külastamist vaatamisväärsustega tutvumisega, aktiivsete harrastustega jms. Tallinna elanikud ja kõrgharidusega inimesed kombineerisid reisi jooksul muude vastanutega võrreldes mõnevõrra rohkem mitmeid erinevaid tegevusi.

Sugulaste või tuttavate külastamine oli esikohal nii reisi peamiste eesmärkide kui ka reisi tegevuste hulgas. Teisel kohal oli nii peamiste eesmärkide kui ka reisi tegevuste hulgas rannapuhkus, samas veidi rohkem kui pooltele neist, kes reisi ajal rannas puhkasid, oli see üks reisi tegevustest, mitte reisi peamine eesmärk. Aktiivsed harrastused ja erinevate vaatamisväärsustega tutvumine on mitmepäevastel sisereisidel valdavalt n.ö. lisategevused, mitte reisi peamine eesmärk – väid väike osa neist tegevustest osa võtnutest nimetas neid peamiseks eesmärgiks.

Peamised tegevused reisidel

Osavõtt erinevatest tegevustest sisereisidel on püsinud aastate kaupa enam-vähem stabiilne. Endiselt on ülekaalukalt kõige levinumaks tegevuseks Eesti-sisestel reisidel **sugulaste või tuttavate** külastamine (neid külastati 51 protsendil reisidest), teisel kohal on **rannamõnude** nautimine (35% kõikidest reisidest); järgnevad peaaegu võrdselt olulistena **looduslike vaatamisväärsustega** tutvumine (21%) ning **perekondlikud ja muud isikliku eluga seotud üritused** (20%).

Sarnaselt eelnevate aastatega külastasid eestlased muude rahvustega võrreldes oluliselt sagedamini sugulasi või tuttavaid ning käisid kontsertidel või festivalidel. Muude rahvustega võrreldes mõnevõrra rohkem vaatasid eestlased suvelavastusi ja puhkasid või töötasid oma suvilas/ maakodus. Muude rahvuste esindajad aga puhkasid eestlastega võrreldes rohkem rannas ja tegelesid aktiivsete harrastustega. Naised külastasid meestega võrreldes veidi enam sugulasi ja tuttavaid, ajaloo või kultuuriga seotud vaatamisväärsusi, muuseumi või näituse ning looduslike vaatamisväärsusi ja matkasid jalgsi. Meeste hulgas oli võrreldes naistega veidi rohkem neid, kes puhkasid rannas, tegelesid veega seotud harrastustega ja puhkasid või töötasid oma suvilas või maakodus.

60-74aastased külastasid teiste vanusegruppidega võrreldes oluliselt rohkem sugulasi või tuttavaid ja mõnevõrra rohkem ajaloo või kultuuriga seotud vaatamisväärsusi. Puhkus/ töö

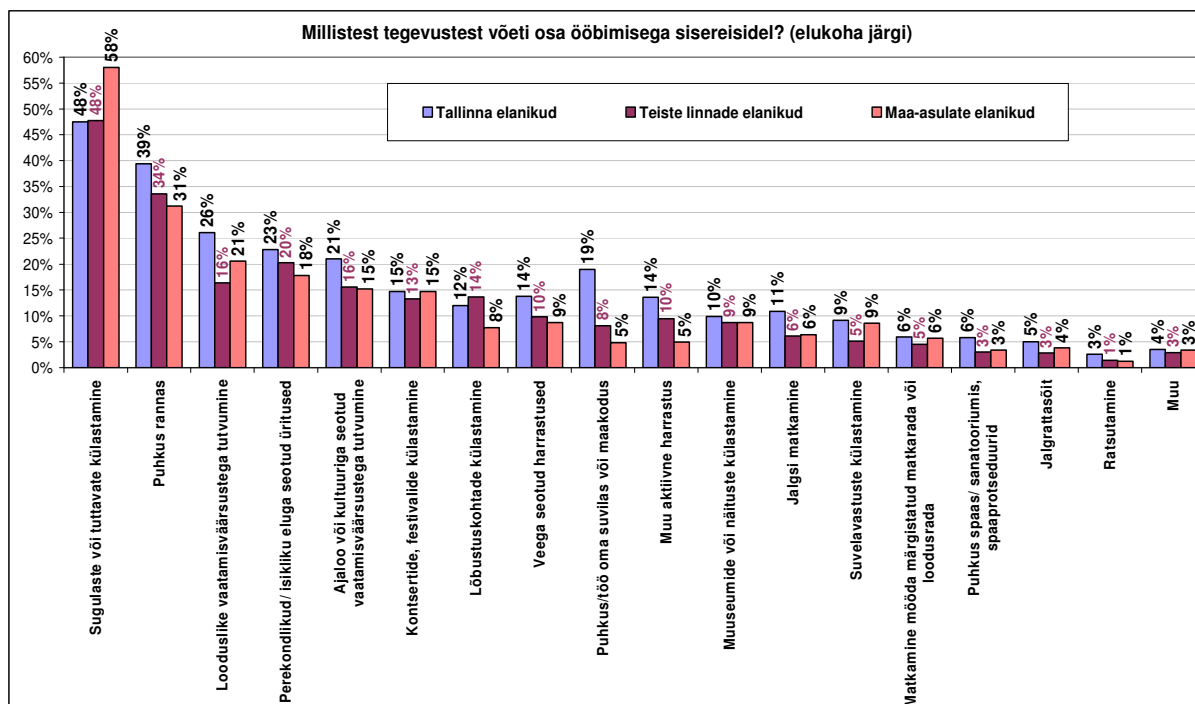
suvilas või maakodus ning muuseumide või näituste külastamine oli samuti olulisem vanematele vanusegruppidele. Noored (15-29 a.) külastasid rohkem kontserte, festivale ja lõbustuskohti. Nooremad ja keskmised vanusegrupid puhkasid vanemate vanusegruppidega võrreldes rohkem rannas ja tegelesid ka veidi rohkem aktiivsete harrastustega.

Osavõtt tegevustest suvistel sisereisidel, vanusegrupi ja rahvuse lõikes (% reisidest)

	Kõik	15-19 a.	20-29 a.	30-39 a.	40-49 a.	50-59 a.	60-74 a.	Eestlased	Muud rahvused
Sugulaste või tuttavate külastamine	51%	50%	48%	48%	49%	52%	64%	55%	39%
Puhkus rannas	35%	37%	40%	39%	32%	25%	28%	33%	40%
Looduslike vaatamisväärsustega tutvumine	21%	21%	19%	23%	21%	17%	26%	21%	20%
Perekondlikud/ isikliku eluga seotud üritused	20%	14%	25%	21%	19%	17%	23%	20%	21%
Ajaloo või kultuuriga seotud vaatamisväärsustega tutvumine	17%	14%	15%	18%	16%	19%	24%	17%	17%
Kontsertide, festivalide külastamine	14%	18%	19%	13%	12%	10%	12%	17%	7%
Lõbustuskohtade külastamine	11%	19%	16%	12%	6%	8%	5%	11%	11%
Veega seotud harrastused	11%	9%	14%	11%	15%	8%	4%	10%	12%
Puhkus/töö oma suvilas või maakodus	11%	7%	8%	8%	13%	13%	17%	12%	7%
Muu aktiivne harrastus	9%	14%	10%	8%	13%	5%	3%	7%	15%
Muuseumide või näituste külastamine	9%	5%	5%	13%	10%	10%	12%	9%	9%
Jalgsi matkamine	8%	10%	5%	9%	9%	5%	9%	7%	9%
Suvelavastuste külastamine	8%	6%	6%	9%	8%	5%	10%	8%	5%
Matkamine märgistatud matka- või loodusrajal	5%	3%	6%	7%	5%	5%	5%	6%	5%
Spaapuhkus, spaaprotseduurid	4%	2%	6%	3%	3%	6%	4%	3%	6%
Jalgrattasõit	4%	7%	3%	3%	2%	6%	5%	4%	5%
Ratsutamine	2%	4%	2%	2%	1%	0%	2%	2%	2%
Muu	3%	2%	4%	3%	2%	5%	3%	3%	4%

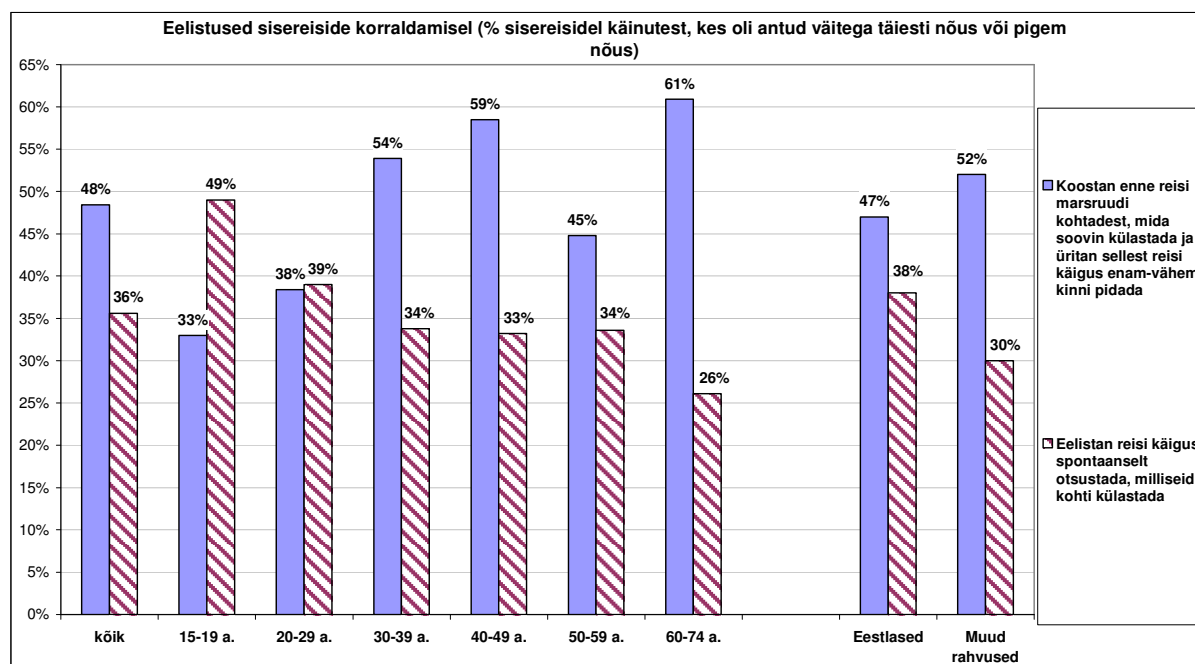
Erineva haridustasemega inimeste vahel eriti suuri erinevusi ei olnud. Kõrgharidusega inimesed käisid teiste haridusgruppidega võrreldes veidi rohkem muuseumides, kontsertidel ja festivalidel ning puhkasid/ töötasid oma suvilas või maakodus. Ka sissetulekugruppide lõikes tegevustes märkimisväärseid erinevusi ei esinenud. Ainukeste tegevustena, millega kõrgema sissetulekuga inimesed tegelesid veidi rohkem kui madalama sissetulekuga inimesed, võib välja tuua aktiivsed harrastused, puhkuse/ töö oma suvilas/ maakodus ja puhkuse rannas, kuid ka nende puhul ei ole erinevused eriti suured.

Elukohatüübi lõikes oli maaelanike seas linnaelanikega võrreldes rohkem sugulaste või tuttavate külastajaid. Tallinna elanike seas oli aga muude piirkondade elanikega võrreldes oluliselt rohkem neid, kes puhkasid või töötasid oma suvilas või maakodus, ning mõnevõrra rohkem neid, kes puhkasid rannas, tegelesid aktiivsete harrastustega ja tutvusid looduslike või ajalooliste vaatamisväärsustega.

Eelistused sisereiside korraldamisel

Siseturistide hulgas oli rohkem (48%) neid, kes **pigem eelistasid Eesti-siseste reiside korraldamisel koostada enne reisi marsruudi kohtadest, mida nad sooviksid külastada, ja millest nad siis ka enam-vähem kinni pidasid.** Neid, kes eelistasid pigem reisi käigus spontaanselt otsustada, milliseid kohti külastada, oli veidi üle kolmandiku (36%). Enam-vähem kindla marsruudi koostamist enne reisi eelistavad pigem vanemad vanusegrupid (eriti 60-74 a.). Nooremad (eriti 15-19 a.) eelistavad pigem reisi käigus spontaanselt otsustada. Eestlaste hulgas on võrreldes muude rahvustega mõnevõrra rohkem neid, kes eelistavad reisil spontaanselt külastatavaid kohti valida. Tallinlaste hulgas on muude piirkondade elanikega võrreldes veidi rohkem neid, kes eelistavad pigem marsruudi enne reisi ära otsustada.

Veidi üle poole (54%) vastanutest oli täiesti või pigem nõus väitega, et nad **püüavad igal aastal reisida Eestis vähemalt mõnda paika, kus nad pole varem käinud**. 22% siseturistidest aga ei pidanud seda väidet oma sisereise iseloomustavaks. Kõige rohkem oli selle väitega nõustujaid 30-49 aastaste seas (60%). Keskmisest veidi rohkem oli väitega nõustujaid ka 20-29 aastaste hulgas. Neist nooremate (15-19 a.) ja vanemate (üle 50-a.) seas oli väitega nõustujaid alla poole. Väitega nõustujaid oli eestlaste seas veidi rohkem kui muude rahvuste seas, naiste seas veidi rohkem kui meeste seas ja maaelanike hulgas mõnevõrra rohkem kui linnaelanike hulgas.

Kui inimestel oli valida, **kas osta reisiteenuseid ühtse paketina ühelt pakkujalt või iga teenust eraldi erinevalt pakkujalt**, siis ligi neljandik vastajatest eelistas ühtse paketi ostmist sh lihtsuse põhjusel (23%) või odavuse põhjusel (24%) ning viiendik eelistas teenuste ostmist erinevatelt pakkujalt, et valida täpselt selliseid teenuseid nagu nad soovisid (20%). Nooremate vanusegruppide (eriti 15-19 a., aga ka 20-29 a.) hulgas on rohkem neid, kes eelistaksid osta teenuseid erinevatelt pakkujalt, kuna see võimaldab neil valida täpselt sellised teenused, nagu nad soovivad (see seondub eelpool esitatud eelistusega reisi pigem spontaanselt planeerida). Teiste vanusegruppide hulgas on rohkem neid, kes eelistaksid teenuste ostmist ühelt pakkujalt. Seejuures on 30-49 aastastele enam-vähem võrdselt olulisteks argumentideks nii sellega kaasnev võimalus reisi lihtsamalt korraldada kui ka võimalus reisiteenuseid ühtse paketina odavamalt osta. 50-74 aastastele aga on olulisem see,

et ühelt pakkujalt mitmeid reisisidemeid ostes võib reisi korraldamine tulla odavam. Mitteeestlaste seas on eestlastega võrreldes mõnevõrra rohkem neid, kes eelistavad teenuste ostmist ühtse paketina, kusjuures põhjusena on selle lihtsus veidi olulisem kui odavus.

